

Möte med styrgruppen för OpenAccess.se den 7 februari 2007

Minnesanteckningar

Deltagare: Håkan Billig, Lars Björnshauge, Ulf Göranson, Jan Hagerlid (sekr), Gunnar Lager, Eva Müller, Peter Nilén, Kjell Nilsson, Agneta Olsson, Lisa Petersen, Göran Sandberg, Erik Sandewall, Inge-Bert Täljedal (ordf)
Stefan Andersson deltog under punkt 6.

1. Mötets öppnande

Ordföranden hälsade Eva Müller välkommen till styrgruppen. Hon presenterade sig själv och sin nya avdelning.

2. Dagordning

Punkt 6 flyttades upp tidigare på dagordningen.
Lars B anmälde två övriga frågor EUA-uttalande, SCOAP3-initiativet. Tas upp under rapporter

3. Minnesanteckningar från föregående möte

Godkändes utan ändringar

4. Rapporter om programaktiviteter sedan föregående styrgruppsmöte

Jan H presenterade en översikt över programaktiviteter sedan föregående möte; seminarier/konferenser samt nya och avslutade projekt (bifogas).

Erik S relaterade diskussioner om ett planerat forskningsseminarium, där ekonomiska argument mot OA kommit upp bl.a. från kemiföreträdare (förlust av företagens tidskriftsprenumerationer). Inge-Bert T menade att rent generellt kan ekonomiska synpunkter på ett teknikskifte ha olika relevans beroende på tidsperspektivet. Den övergripande samhällsliga rationaliteten talar för OA även om vissa problem skulle finnas under en övergångsfas. Håkan B tror inte att ev bortfall av företagasprenumerationer spelar något större roll i praktiken. Problemet är i första hand en fråga om bristande kunskaper om vad OA egentligen innebär. Gunnar L relaterade till andra erfarenheter av att affärspolicy inom kemiområdet skapat problem för biblioteken.

Erik S kommer att gå vidare med att erbjuda presentationer, tillsammans med Jan, av OA för de olika klasserna inom KVA.

Lars B berättade om arbetet inom European University Associations Working Group on Open Access och dess uttalande, se <http://www.eua.be/>. Lars berättade om CERN:s initiativ SCOAP3 där man försöker ta fram en global lösning för OA inom fysikområdet, se <http://press.web.cern.ch/press/PressReleases/Releases2006/PR16.06E.html>. En kort diskussion följde med en del kritiska synpunkter på initiativet.

Beslöts att ta upp frågan mer förberett vid nästa möte.

5. Bidragsansökning: Upphovsrätt i ny publiceringsmiljö från Lunds universitetsbibliotek

Lars B anförde jäv och deltog ej i överläggningar eller beslut. Han återkallades för att under några minuter lämna sakupplysningar på frågor som uppkommit under diskussionen i hans frånvaro, varefter han åter lämnade sammanträdet. Jan H föreslog att programmet skulle anslå 600 000 kr till projektet och ville ställa krav på att projektet skulle ha en referensgrupp. Håkan B. sade att Vetenskapsrådet var berett att anslå 300 000 kr.

Styrgruppen diskuterade bl.a. hur man ska hitta jurister med de rätta kvalifikationerna för ett sådant projekt men ville inte ställa några formella krav på projektet i detta avseende.

Beslut: Ett bidrag på 600 000 kr föreslås. Anslag ges på ett år utan bindning för fortsatt stöd. En utvärdering ska ske efter det första året. En referensgrupp för projektet skall inkallas. Frågan om Digital Rights Management Systems skall ingå i projektet.

6. Söktjänst för svenska vetenskapliga publikationer. Slutrapport och utlysning av uppföljningsprojekt

Stefan Andersson föredrog de huvudsakliga slutsatserna från sitt projekt Söktjänst för svenska vetenskapliga publikationer. Han underströk att förutsättningarna i huvudsak är goda för att gå vidare med att skapa en tjänst: antalet lärosäten med publiceringsdatabaser växer, standardformat för metadata är väl förankrade och tekniska lösningar för att hösta in metadata utgör inte några stora problem. Främsta problemen är varierande kvalitet på metadata, särskilt person och institutionsnamn och den nuvarande ojämnheten i täckningen. Men ett implementeringsprojekt skulle kunna bidra till att lösa dessa frågor.

Jan H föredrog förslaget till utlysning. Han sade att en formell inbjudan till SUHF gjorts i enlighet med styrgruppens beslut vid förra mötet. Ett första utkast till utlysning hade cirkulerat för synpunkter till företrädare för SUHF, olika avdelningar inom Vetenskapsrådet samt Libris-avdelningen. Utifrån detta hade han utarbetat en ny version som skulle förtydliga Libris roll resp vilka uppgifter som skulle utföras inom projektet. Han betonade att många skäl talar för att den permanenta driften av

en söktjänst borde ligga hos Libris, av vilket följer att Libris måste ha huvudansvaret för de tekniska lösningarna. Däremot skulle de data som inhöstas till tjänsten vara fritt tillgängliga för andra att använda. Man kan därför skilja på databasen som skapas och tjänsten och dess gränssnitt inom Libris. Han nämnde också att det fanns ett intresse från VINNOVA-projektet Sweden ScienceNet att samarbeta kring ett fortsatt projekt. Slutligen föreslog han att sista ansökningsdag skulle flyttas fram till den 16 april.

I den följande diskussionen togs en rad synpunkter upp.

Det är viktigt att välja rätt tidpunkt för att gå ut skarpt med en tjänst för att inte förlora förtroende. Auktorisering av namnformer är generellt problem i alla tjänster. Ska man utveckla ett auktoritetsindex över svenska forskare (Erik S)? Frågan om att använda data från t ex ISI som stöd är komplicerad och behöver undersökas. KB:s åtaganden behöver preciseras för att kunna sätta igång ett projekt. En del av projektet skulle kunna vara konsultstöd till anpassning till olika system.

Varken VR eller SUHF kan beskrivas som uppdragsgivare i utlysningen. Enskilda avdelningar inom Vetenskapsrådet kan inte göra ekonomiska utfästelser utan frågan måste förankras med VR:s ledning, vilket också skulle ske (Håkan B)

Utlisningen borde vara mer precis i andra avseenden, t ex om att använda OAI-PMH som protokoll, tidshorisont och ekonomisk nivå. Det lokala arbetet med publiceringsdatabaser är avgörande för projektets framgång och projektet måste också ses som ett stöd för det lokala arbetet.

Beslut: Att ge Jan H i uppdrag att på basis av dagens diskussion göra ett reviderat förslag till utlysning och remittera detta till företrädare för SUHF, VR och KB inkl Librisavdelningen innan en utlysning publiceras med sikte på att få in ansökningar för beslut till styrgruppsmötet den 31 maj.

7. Förlängning av programmets löptid

Jan H föredrog ett förslag om att förlänga programmet löptid i första hand med två år, dvs t o m 2009. Han berättade också att han presenterat programmet för KK-Stiftelsens handläggare och VD vid ett möte den 30 januari. Reaktionen var mycket positiv och man vill föra en fortsatt diskussion om samarbete.

Beslut: Styrgruppen är positiv till en förlängning av programmet och till fortsatta kontakter med KK-Stiftelsen om samarbete. Vid en förlängning av programmet bör ett förslag till utlysning av fortsatt projektstöd tas upp på styrgruppsmötet i maj.

8. Utlysning inom Nordbibprogrammet,

Jan H presenterade utlysningen inom Nordbib-programmet, se <http://www.nordbib.net> . Utlisningen omfattar 3,1 milj DKR och har den 1 april som sista ansökningsdag. Han relaterade också kontakter med Bo-Christer Björk som är ordf i FIN-OA-programmet. Därifrån var man intresserade av samarbete kring det första insatsområdet: "E-publishing platform and business models" särskilt ifråga om stöd för OA-tidskrifter och samarbete kring öppna arkiv. Man hade nyligen gett

bidrag till ett projekt kring stöd för OA-tidskrifter till de Vetenskapliga Samfundens Delegation (TSV). Från finsk sida ville man inte vara projektledare men kunde förmedla kontakter. De nordiska projekten förutsätter egen- eller samfinansiering med 60 procent. Jan föreslog att vi skulle uttrycka en vilja att bidra med samfinansiering under vissa förutsättningar.

Beslut: Programmet kan bidra med samfinansiering till ansökningar till Nordbib-programmet om de svarar mot programmets inriktning och allmänna kvalitetskrav. En ansökan skall då också ställas till oss och kommer att behandlas vid mötet den 31 maj.

9. Planerade aktiviteter inom programmet bl.a. vårkonferens riktad till dem som arbetar med e-publicering inom högskolan

Jan redogjorde för planerna på en vårkonferens – Mötesplats Open Access – med KTH som värd. Styrgruppen uppskattade initiativet. Inge-Bert väckte ett förslag att göra försök med e-disputationer.

10. Kommande möten för styrgruppen

Nästa möte är den 31 maj 10-15.30

Därpå följande möte är den 17 oktober kl 10-16.00

11. Mötet avslutades av ordföranden